

5. Rozwój gospodarczy ziem polskich w drugiej połowie XIX w.

Zabór pruski	Zabór rosyjski	Zabór austriacki
Przemysł – rozwój gospodarczy spowodowany zjednoczeniem Niemiec. Najlepiej rozwinięty zabór pod względem gospodarczym. W Wielkopolsce i na Pomorzu rozwijał się przemysł: • przetwórstwa produktów rolnych – browary, cukrownie, gorzelnie, młyny, tartaki, garbarnie • przemysł chemiczny – nawozy sztuczne • przemysł metalurgiczny – produkcja maszyn rolniczych Okręg Górnośląski – przemysł wydobywczy (węgiel), przemysł metalurgiczny i hutniczy	Przemysł – rozwój gospodarczy spowodowany zniesieniem granicy celnej i włączeniem Królestwa Polskiego do Rosji po powstaniu styczniowym. <u>Okręgi przemysłowe:</u> • Okręg Warszawski – przemysł metalurgiczny, włókienniczy i przetwórstwa produktów rolnych (cukrownie), • Okręg Łódzki – przemysł włókienniczy (bawełniany i wełniany), • Zagłębie Dąbrowskie – przemysł metalurgiczny i hutniczy, przemysł wydobywczy węgla kamiennego, • Okręg Staropolski – przemysł hutniczy i metalurgiczny.	Przemysł – najstabilniej rozwinięty spośród zaborców. Zaczął się rozwijać pod koniec XIX w. • przemysł naftowy – Okręg Krośnieński – Borysławski • przemysł przetwórstwa produktów rolnych – głównie gorzelnictwo
Rolnictwo – bardzo dobrze rozwinięte • uwłaszczenie zakończono w 1850 r. Objęto zamożnych chłopów, • gospodarstwa chłopskie były duże i samowystarczalne, • ziemianie i chłopowie kupowali maszyny rolnicze – mechanizacja rolnictwa, • w uprawach stosowano płodozmian i nawozy mineralne, • zabór pruski stał się zapleczem rolniczym Niemiec	Rolnictwo – słabo rozwinięte. Zmiany wprowadzano bardzo powoli. • duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych (skutek uwłaszczenia z 1864 r., które objęło wszystkich chłopów). Gospodarstwa nie były samowystarczalne, • wprowadzano nowe uprawy: buraka cukrowego, ziemniaków • nowe techniki – zaczęto wprowadzać płodozmian	Rolnictwo – bardzo słabo rozwinięte. • bardzo duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych – skutek wprowadzenia uwłaszczenia chłopów bez odszkodowania podczas Wiosny Ludów 1848 r. • gospodarstwa nierentowne, • spory o serwituty z ziemianami (prawo do korzystania z pastwisk i lasów)